

Nr 572

Av herr **Elmwall m. fl.**, om sådana riktlinjer för den framtida finans- och kreditpolitiken att småföretagsamhetens intressen tillgodoses.

(Lika lydande med motion nr 491 i Första kammaren)

Ett av de väsentligaste villkoren för en gynnsam utveckling av näringslivet är god stabilitet i de ekonomiska förutsättningarna. Särskilt de mindre företagen, som vanligen har en låg självfinansieringsgrad, torde vara relativt känsliga för den ekonomiska politikens utveckling. Det torde icke kunna bestridas att särskilt kredit- och räntepolitiken men även finanspolitiken under senare år varit en svår belastning särskilt för de mindre företagen. Den ekonomiska politikens konsekvenser kan alltså mycket väl för två konkurrerande företag bli olikartade, i synnerhet om skillnaden mellan företagen består i den skillnad i ekonomisk struktur som vanligen förefinnes mellan små och stora företag.

Från samhällets synpunkt har alla företagsformer sitt berättigande i ett rationellt produktionsliv. Skillnader i de praktiska konsekvenserna av den ekonomiska politiken för skilda företagstyper måste följaktligen betraktas som ett i hög grad otillfredsställande förhållande. Det förefaller för närvarande som om möjligheterna att bedöma den ekonomiska politikens konsekvenser är alltför begränsade. Vi vill därför i detta sammanhang förorda att en särskild undersökning kommer till stånd för att bedöma den ekonomiska politikens verkningar för olika företagstyper.

En undersökning av denna karaktär skulle bli av stort värde för myndigheterna och ge ett bättre underlag för bedömningen av den angelägnaste frågan i sammanhanget: småföretagens allmänna villkor och arbetsförhållanden. En undersökning av denna karaktär förefaller oss värdefull oavsett hur man från konjunkturpolitisk synpunkt vill bedöma olika finans- och penningpolitiska åtgärder.

Den undersökning vi förordar bör ligga till grund för en utredning om sådana riktlinjer för den framtida ekonomiska politiken i olika konjunkturlägen att småföretagsamhetens intressen kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt.

På enskilt initiativ torde vissa utredningar av här antydd karaktär ha utförts, men dessa utredningar torde endast ha omfattat vissa delproblem

eller kortare tidsperioder och inte varit avsedda att ge det underlag för bedömningen av den ekonomiska politiken på lång sikt som vi anser i dagens läge vara synnerligen angeläget. Inte heller torde denna fråga kunna anses innefattad i direktiven till någon nu arbetande utredning, vilket innebär att den bör bli föremål för särskild utredning, som med tanke på frågans aktualitet bör bedrivas med skyndsamhet. I en utredning av denna karaktär bör självfallet småföretagsamhetens egna organisationer bli representerade.

Kreditfrågorna intar i detta sammanhang måhända en särställning, och det torde finnas anledning att i detta sammanhang återkomma till det förslag om inrättande av ett näringslivets kreditråd som framfördes i motionerna I: 537 och II: 664 till 1960 års riksdag. Det förefaller nämligen av särskilt stor vikt i detta sammanhang att man på lämpligt sätt fortlöpande beaktar kreditbehoven inom näringslivet. Det synes därför befogat att tillsätta ett särskilt näringslivets kreditråd med uppgift att följa utvecklingen och avge de förslag i fråga om kreditgivning m. m. som kan anses påkallade. I rådet bör ingå företrädare för samtliga näringsgrenar. Arbetet kan fördelas på sektioner och månatligen sammanställda gemensamma rapporter avgivas över de åtgärder som från hela näringslivets synpunkt ter sig nödvändiga. Hela näringslivet skulle på så sätt direkt kunna göra sina synpunkter gällande.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om undersökning av hur finans- och kreditpolitiken under senare tid inverkat på småföretagsamhetens arbetsförhållanden samt på grundval härav om utredning om sådana riktlinjer för den framtida finans- och kreditpolitiken i olika konjunkturlägen, att småföretagsamhetens intressen kan tillgodoses på tillfredsställande sätt; samt

att frågan om tillsättande av ett näringslivets kreditråd måtte utredas i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1961

Emil Elmwall

Sven Vigelsbo

Karl Gust. H. Boo
